ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ (ҰБТ-2022 кездесетін тарихи даталар тізімі)

«ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ» ПӘНІ БОЙЫНША МАҢЫЗДЫ ОҚИҒАЛАРДЫҢ ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КЕСТЕСІ		
1.	Б.з.б. III–II мыңжылдықтың аралығы	– Энеолит (мыс-тас дәуірі).
2.	Б.з.б. II мыңжылдықтың басы	– Қола (мыс пен қалайының қосындысы) қорытуды меңгеру.
3.	Б.з.б. I мыңжылдықтың басы	– Темірді игеру басталды.
4.	Б.з.б. І мыңжылдық	– Сақ тайпалық одақтарының өмір сүрген мерзімі.
5.	Б.з.б. І мыңжылдық	– Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы.
6.	Б.з.б. VIII ғ.	– Қазақстан аумағындағы ең ежелгі сақ қорғандары.
7.	Б.з.б. III ғ. соңы	– Көшпелі ғұн (хунну) тайпаларының билігіне Мөденің келуі.
8.	Б.з.б. 530 ж.	– Сақ-массагеттердің парсы патшасы Кирді талқандауы.
9.	552-603 жж.	– Түрік қағанатының өмір сүрген мерзімі.
10.	603–704 жж.	– Батыс Түрік қағанатының өмір сүрген мерзімі.
11.	704–756 жж.	– Түргеш қағанатының өмір сүрген мерзімі.

*		<u>JANUE JANUE</u>
12.	751 ж.	– Атлах (Талас) шайқасы.
13.	756—940 жж.	– Қарлұқтар мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
14.	870 ж.	– Әбу Насыр әл-Фарабидің өмірге келген жылы.
15.	942-1212 жж.	– Қарахан мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
16.	IX ғ. соңы–XI ғ. басы (IX ғ. соңы–XI ғ. ортасы)	– Оғыз мемлекетінің өмір сүрген мерзімі.
17.	XI ғасыр.	– Махмуд Қашғаридің өмір сүрген уақыты.
18.	XI ғасыр.	– Жүсіп Баласағұнидің «Құтты білік» поэмасының жазылған мерзімі.
19.	XII ғасыр.	– Қожа Ахмет Йассауидің «Диуани Хикмет» еңбегінің жазылған мерзімі.
20.	960 ж.	– Қарахан мемлекетінде ислам дінін мемлекеттік дін деп жариялануы.
21.	XI ғ. басы–XIII ғ. басы	– Қыпшақ хандығының өмір сүрген мерзімі.
22.	1236/1237–1242 жж.	– Батудың Руське және Шығыс Еуропаға жорығы.
23.	XIV ғ. I жартысы	– Өзбек ханның Алтын Ордада билік етуі.
24.	1465 ж.	– Қазақ хандығының құрылуы.
25.	XVI ғ. басы	– Қасым ханның билік еткен уақыты.
26.	XVI ғ. басы	– «Қасым ханның қасқа жолы» заңдары шықты.
27.	1538–1580 жж.	– Хақназар ханның билік еткен уақыты.
28.	1582/1583–1598 жж.	– Тәуекел ханның билік еткен уақыты.

29.	XVI ғ. соңы–XVII ғ. басы	– «Есім ханның ескі жолы» заңдары шықты.
30.	1628/1629–1652 жж.	– Жәңгір ханның ел билеуі.
31.	1643 ж.	– Орбұлақ шайқасы.
32.	1680–1715/1718 жж.	– Тәуке ханның билік еткен уақыты.
33.	XVII ғ. соңы.	– Тәуке ханның «Жеті жарғы» заңдар жинағы.
34.	1723 ж.	– «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұламаның» («Ұлы апат жылдары») басталуы.
35.	1726/1728 ж.	– Бұланты шайқасы.
36.	1729/1730 ж.	– Аңырақай шайқасы.
37.	1731 ж.	– Кіші жүз қазақтарының бір бөлігі Ресейдің қол астына өтуі.
38.	1771–1781 жж.	– Абылайдың Қазақ хандығын басқарған жылдары.
39.	1783–1797 жж.	– Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс.
40.	1835–1865 жж.	– Шоқан Уалихановтың өмір сүрген жылдары.
41.	1836–1838 жж.	– Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс.
42.	1837–1847 жж.	– Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс.
43.	1841 ж.	– Бөкей хандығында қазақ балаларына арналған алғашқы зайырлы мектептің ашылуы.
44.	1841–1889 жж.	– Ыбырай Алтынсариннің өмір сүрген жылдары.

45.	1845–1904 жж.	– Қазақтың ұлы ақыны, ойшылы әрі ағартушысы Абай Құнанбаевтың өмір сүрген жылдары.
46.	1866–1937 жж.	– Әлихан Бөкейхановтың өмір сүрген уақыты.
47.	1893 ж.	– В.Томсен ежелгі түркі жазбаларының құпиясын ашты.
48.	1913–1918 жж.	– «Қазақ» жалпыұлттық газетінің шығуы.
49.	1916 ж.	– Қазақстан және Орта Азиядағы ұлт-азаттық қозғалыс.
50.	1917 ж., шілде	– «Алаш» партиясының құрылуы.
51.	1917 ж., желтоқсан	– Орынборда II жалпықазақ съезі. Алаш- Орда үкіметінің құрылуы.
52.	1918–1920 жж.	– Қазақстандағы шетел интервенциясы мен Азамат соғысы.
53.	1920 ж.	– Қырғыз (Қазақ) АССР-нің құрылуы.
54.	1925 ж., сәуір	– Қазақ Кеңестерінің V съезі өтіп, қазақ халқының тарихи атауы қалпына келтірілді.
55.	1925 ж.	– Қазақ АКСР-і астанасын Орынбордан Қызылордаға көшірілуі.
56.	1928 ж.	– Алғашқы жоғары оқу орны – Қазақ мемлекеттік педагогикалық институтының ашылуы.
57.	1929 ж.	– Қазақ АКСР-і астанасын Қызылордадан Алматы қаласына көшірілуі.
58.	1931-1932/1933 жж.	– Күштеп ұжымдастыру жылдарындағы жаппай ашаршылық.

59.	1932 ж.	– Ашаршылыққа байланысты, апаттың көлемі туралы «Бесеудің хатын» жазған республика қайраткерлері: F. Мүсірепов, М.Ғатауллин, М.Дәулетқалиев, Е.Алтынбеков, Қ.Куанышев.
60.	1936 ж.	– Қазақ АКСР-інің одақтық республика болып қайта құрылуы (ҚазКСР).
61.	1937 ж.	– Қазақ КСР Конституциясының қабылдануы.
62.	1939 ж.	– Екінші дүниежүзілік соғыстың басталған жылы.
63.	1941 ж.	– Ұлы Отан соғысының басталған жылы.
64.	1946 ж.	– Қазақ КСР Ғылым академиясының құрылуы.
65.	1949 ж.	– Семей ядролық полигонындағы алғашқы атомдық жарылыс.
66.	1949 ж.	– М.Әуезовке «Абай» романы үшін КСРО Мемлекеттік сыйлығының берілуі.
67.	1954 ж.	– Тың және тыңайған жерлерді игерудің басталуы.
68.	1957 ж.	– Экономикалық аумақтық ұстаным бойынша басқаруды қайта құру.
69.	1959 ж.	– Теміртаудағы жұмысшылар толқуы.
70.	1961 ж.	– «Байқоңыр» космодромынан тұңғыш ғарышкердің ұшырылуы.
71.	1960-1962, 1964-1986 жж.	– Д. А. Қонаевтың Қазақ КСР Компартиясы ОК бірінші хатшысы қызметін атқарған жылдары.
72.	1963 ж.	– Ядролық қаруларды атмосферада, ғарышта және су астында сынауға тыйым салу туралы келісімшарт.

73.	1969 ж.	– Есік қорғанынан «Алтын адам» табылуы.
74.	1978 ж.	– Қазақ КСР Конституциясының қабылдануы.
75.	1979 ж.	– Целиноград қаласындағы Қазақстанда неміс автономиясын құруға қарсы наразылық шерулері.
76.	1986 ж.	– Желтоқсан оқиғасы.
77.	1988 ж.	– Ш. Құдайбердиев, А. Байтұрсынов, М. Жұмабаев, Ж. Аймауытов, М. Дулатовтардың ақталуы.
78.	1989 ж.	– Қарағанды шахтерлерінің ереуілі.
79.	1989 ж.	– О. Сүлейменов бастаған «Невада-Семей» экологиялық қозғалысының құрылуы.
80.	1989 ж.	– «Тілдер туралы Қазақ КСР Заңының» қабылдануы, қазақ тілінің мемлекеттік тіл болып жариялануы.
81.	1991 ж.	– Қазақтың тұңғыш ғарышкері Т. Әубәкіровтің ғарышқа ұшуы.
82.	1991 ж., 29 тамыз	– Н.Ә. Назарбаевтың Семей ядролық полигонын жабу туралы жарлыққа қол қоюы.
83.	1991 ж.	– Н.Ә. Назарбаевтың бүкілхалықтық сайлауда Қазақстан Президенті болып сайлануы.
84.	1991 ж.	– Қазақ КСР-інің алтын қоры мен алмаз қорының құрылуы.
85.	1991 ж., 16 желтоқсан	– Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» Конституциялық Заңының қабылдануы.
86.	1992 ж.	– Қазақтардың дүниежүзілік алғашқы құрылтайының өтуі (Алматы қ.).

87.	1992 ж., маусым	– Қазақстан Республикасының мемлекеттік Туы мен Елтаңбасы бекітілуі
88.	1992 ж.	– Қазақстан Республикасының БҰҰ-ға толыққанды мүше болып қабылдануы.
89.	1993 ж., қараша	– Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңгенің енгізілуі.
90.	1995 ж.	– Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылуы.
91.	1995 ж., 30 тамыз	– Бүкілхалықтық референдумда Қазақстан Республикасының қолданыстағы Конституциясының қабылдануы (Конституция күні).
92.	1997 ж.	– Жалпыұлттық татулық пен қуғын-сүргін құрбандарын еске алу жылы.
93.	1997 ж.	– Қазақстан Республикасының астанасы Алматы қаласынан Ақмола (Нұр-Сұлтан) қаласына көшірілуі.
94.	1999 ж.	– ЮНЕСКО шешімімен Астана (Нұр-Сұлтан) қаласына «Бейбітшілік қаласы» мәртебесінің берілуі.
95.	2003 ж.	– Астанада (Нұр-Сұлтан) әлемдік және дәстүрлі діндер өкілдерінің I съезі.
96.	2010 ж.	– Қазақстан ЕҚЫҰ-ға төрағалық етуі.
97.	2011 ж.	– Қазақстанда Азиаданың өткізілуі.
98.	2017 ж.	– Қазақстанда дүниежүзілік ЭКСПО көрмесінің өткізілуі.
99.	2019 ж.	– Астана қаласының атауы Нұр-Сұлтан болып өзгеруі.
100.	2019 ж.	– Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан Республикасының Президенті болып сайлануы.